

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 38P/49/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122205894
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Linda Dunčková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122205894.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou Mgr. Lindou Dunčkovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: M. Z., J.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, v konaní zastúpené procesným opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava, so sídlom J. Bottu 4, Trnava, dieťa rodičov - matka: H. Z., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX/X, L., zastúpená: Mgr. Peter Kubala, advokát, so sídlom Pod Párovcami 55, Piešťany a otec: S. N., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. XXXX/XX, G., o návrhu otca na zníženie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa návrhom, doručeným Okresnému súdu Trnava dňa 14.09.2022, domáhal zníženia výživného na maloletého M. s odôvodnením, že Okresný súd Trnava rozsudkom č.k. 22P/74/2017-75 pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádzal z možného príjmu otca aj napriek tomu, že bol nezamestnaný a evidovaný na úrade práce. Ďalej uviedol, že dlhšie má zdravotné problémy s chrbticou, kde pri práci v Nemecku mal pracovný úraz. Mal podstúpiť operáciu chrbtice. Pracovný úraz mu napriek jeho odvolaniu neuznali, čo aj deklaroval na súde, ten to však nebral do úvahy. Jeho zdravotný stav sa stále zhoršuje. Nevie si nájsť adekvátnu prácu, je evidovaný na úrade práce a poberá len dávku v hmotnej núdzi. Bol mu odobratý vodičský preukaz, čo sa dozvedel od súdneho exekútora. Bez vodičského preukazu nie je schopný si nájsť adekvátnu prácu. Je v hmotnej núdzi a jeho dlh na výživnom stále narastá. Snaží sa platiť aspoň sumu 32,- Eur. Argumentoval tým, že súd nesprávne vyhodnotil skutkovú situáciu, jeho osobu, ako aj jeho skutočné majetkové a pracovné možnosti. Je dlhodobo nezamestnaný a má značné zdravotné problémy, napriek tomu, že si hľadá prácu. Za jeho situácie, ako i situácie na pracovnom trhu, nie je pre neho reálne zamestnať sa na Slovensku a dosahovať taký príjem, ktorým by dokázal vykryť v súčasnosti stanovené výživné a zároveň aj jeho základné životné potreby. Snaží sa nájsť si prácu v zahraničí. Z dôvodu jeho neschopnosti platiť súdom stanovené výživné sa dostal do značných finančných problémov, je v exekúcii a zároveň je i trestne stíhaný pre zanedbanie povinnej výživy. Žiadal, aby súd zmenil rozhodnutie, nakoľko je schopný platiť výživné vo výške 50,- Eur mesačne. K návrhu ako dôkazy pripojil Oznámenie o vyradení uchádzača zo dňa 12.05.2022, Oznámenie o zaradení občana zo dňa 02.08.2022, žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi zo dňa 12.09.2022.

2. Matka vo vyjadrení k návrhu otca uviedla, že podaným návrhom zneužíva súd. Naposledy súd rozhodoval o návrhu otca na zníženie výživného nie viac ako pred dvoma rokmi. Odvtedy sa nič nezmenilo, maloletý je ale starší, sú vyššie ceny a teda aj náklady na neho. Otec neplatí ani 50,- Eur, ktoré považuje za primerané, platí len 32,- Eur mesačne. Matke zo strany štátu bolo priznané náhradné výživné. S návrhom otca nesúhlasí, pretože nie je splnená podmienka - zmena pomerov na strane

otca. Maloletému M. diagnostikovali ADHD s poruchami pozornosti a črtami Aspergerovho syndrómu. Z toho dôvodu matka požiadala o miesto v jednozmennej prevádzke, čím dôjde k zníženiu jej príjmu najmenej o 200,- Eur. Otec nepomáha s výchovou maloletého, matka má tak zvýšené náklady spojené s voľnočasovými aktivitami, a to hlavne počas prázdnin. Poprela, že by sa otec nemohol na Slovensku zamestnať, skôr iba nechce pracovať na Slovensku. Pravidelné mesačne výdavky má matka vo výške 750,- Eur (splátka auto 155,- Eur, TV, internet a mobil 80,- Eur, úver 315,- Eur, cestovné 200,- Eur). Na nákup stravy minie približne 300,- Eur mesačne. Výdavky na maloletého sú vo výške 230,- Eur mesačne (strava v škole 30,- Eur, ŠKD 15,- Eur, školské pomôcky a učebnice 15,- Eur, oblečenie a obuv 50,- Eur, poistenie/ sporenie 50,- Eur, mobil 10,- Eur, lienky 60,- Eur). Žiadala, aby súd návrh zamietol.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, a to lustráciou rodičov v Registri obyvateľov a v Sociálnej poisťovni, Oznámením o vyradení uchádzača zo dňa 12.05.2022, Oznámením o zaradení občana zo dňa 02.08.2022, Žiadosťou o pomoc v hmotnej núdzi zo dňa 12.09.2022, odpoveďou Sociálnej poisťovne zo dňa 04.10.2022, zo dňa 06.10.2022, zo dňa 14.10.2022, odpoveďou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 21.10.2022, potvrdením o príjme matky zo dňa 30.09.2022, pripojeným spisom Okresného súdu Trnava sp.zn. 22P/74/2017, najmä rozsudkom č.k. 22P/74/5017-75, obsahom spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 21P/35/2020, výsluchom matky a procesného opatrovníka, pričom pojednával v neprítomnosti otca maloletého, ktorý svoju neúčasť ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

4. Matka na pojednávaní pri výsluchu uviedla, že je zamestnaná a pracuje v nemocnici ako zdravotná sestra. Jej čistý príjem je okolo 1.400,- Eur mesačne. Uplatňuje si daňový bonus a poberá rodinné prídavky na maloletého. Býva v rodinnom dome s rodičmi, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov. Prispieva im mesačne sumou 300,- Eur. V rodinnom dome bývajú jej rodičia, ona s maloletým a jej sestra s maloletým synom. Rodičia sú na dôchodku, matka poberá dôchodok okolo 400,- Eur, otec okolo 500,- Eur. Nehnuteľnosť nevlastní. Vlastní osobný automobil zn. Škoda fabia, r.v. 2021, splátky na auto má na sedem rokov. Maloletý navštevuje X. V. L. I. L.. Zvýšené výdavky má v súvislosti s cestovaním do Bratislavy k špeciálnemu pedagógovi a k lekárovi. Otec na výživu maloletého neprispieva riadne, prispieva sumou 32,- Eur, pričom posledný mesiac poslal 72,- Eur. Maloletému darčeky nezakupuje, nestretáva sa s ním.

5. Procesný opatrovník k veci uviedol, že s návrhom otca nesúhlasia, nakoľko zníženie výživného nie je v záujme maloletého dieťaťa.

6. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava sp. zn. 22P/74/2017 vyplýva, že rozsudkom č.k. 22P/74/2017-75 zo dňa 10.10.2018, právoplatným dňa 29.11.2018, súd manželstvo rodičov rozviedol, maloletého M. zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou 200,- Eur mesačne. Súd vychádzal zo skutočností, že matka bola zamestnaná v O. P. J. I. G. ako zdravotná sestra a mala príjem vo výške 850,- Eur mesačne v čistom. Matka mala výdavky na bývanie a služby s tým spojené vo výške 424,- Eur (nájom, TV, internet, pomerná suma sporenia vo Wüstenrot stavebná sporiteľňa 250/12, cestovné) a splácanie úverov a hypotéky vo výške 650,- Eur. Maloletý M. navštevoval materskú školu a mal výdavky vo výške 165,- Eur mesačne (15,- Eur pobyt v MŠ, 30,- Eur stravné, 4x 5,- Eur logopedička, 100,- Eur lieky, krémy). Otec nepoberal žiadnu sociálnu dávku, nebol zamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava, nebol uznaný za príp. v procese priznania čiastočnej/plnej invalidity a tým vyplácania invalidného dôchodku, neliečil sa. Otec mal exekúcie. Otec pred podaním návrhu až do 31.10.2017 bol zárobkovo činný v Spolkovej republike Nemecko vo výške cca 2.000,- Eur mesačne v čistom. Následne od 01.11.2017 do 31.08.2018 poberal podporu v nezamestnanosti vo výške 1.218,- Eur, a od 01.09.2018 žil z peňazí požičaných od kamaráta vo výške 25.000,- Eur, býval v hoteli, úspory nemal. Takto deklarovane možnosti otca sa súdu javili ako nepravdivé, resp. nepravdepodobné. Z uvedeného dôvodu mal súd za to, že otec sa úmyselne vzdal bez dôležitého dôvodu výhodného zamestnania, a toto konanie bolo časovo súladné s prejednávaním návrhu matky o rozvod manželstva pred súdom. Súd tiež neuveril tvrdeniu otca, že v súčasnosti žije z požičaných 25.000,- Eur od nemenovaného kamaráta, keď otec pôžičku žiadnou listinou nepreukázal a nakoniec by táto pôžička bola v rozpore so zmysľaním akéhokoľvek priemerne obozretného veriteľa, aby poskytol pôžičku bez zabezpečenia si pohľadávky od nemajetného, nezamestnaného dlžníka s exekúciami. Z uvedeného mal súd za to, že v možnostiach, schopnostiach otca je dosahovať príjem na území Slovenskej republiky pri zohľadnení jeho profesného zamerania sa (logistika v automobilovom priemysle) minimálne vo výške 900,- Eur v hrubom, ktorú skutočnosť

mal súd preukázanú pracovnými ponukami vo Faurecia Automotive Slovakia v Malackách, ako aj KŠX Delta v Hodoníne (www.profesia.sk/praca/ksx-delta/O3500387) vo výške cca 965,- Eur v hrubom na pozíciu príjem, vykládka a kontrola dodaného materiálu a systémové spracovanie dodávky, sledovanie množstva materiálu vo výrobe, zásobovanie liniek, zaskladňovanie -vyskladňovanie.

7. Z obsahu spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 21P/35/2020 súd zistil, že návrh otca na zníženie výživného bol zamietnutý rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 21P/35/2020-65 zo dňa 01.12.2020 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č.k. 25CoP/18/2021-85 zo dňa 11.05.2021, právoplatný dňa 14.06.2021.

8. Z odpovede Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 04.10.2022 vyplýva, že ku dňu 04.10.2022 neevidujú výplatu dôchodku ani žiadosť o dôchodkovú dávku otca maloletého.

9. Z odpovede Sociálnej poisťovne, pobočka Bratislava zo dňa 06.10.2022 a zo dňa 14.10.2022 vyplýva, že za posledných 12 mesiacov neboli otcovi maloletého vyplácané žiadne nemocenské dávky a ani dávka v nezamestnanosti.

10. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 21.10.2022 vyplýva, že otec maloletého je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 24.08.2022 a evidencia trvá. V minulosti bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 08.06.2022 do 24.07.2022, od 05.01.2022 do 02.05.2022, od 29.06.2020 do 24.11.2021, od 14.10.2019 do 21.11.2019, od 01.06.2018 do 30.11.2018. Otec maloletého je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi od 01.09.2022 vo výške 68,80 Eur mesačne. Príjemcom pomoci v hmotnej núdzi bol v minulosti aj v období od 01.02.2022 do 31.05.2022 a v období od 01.11.2020 do 31.01.2021.

11. Z potvrdenia o príjme matky maloletého vyplýva, že jej priemerný čistý príjem za posledných 12 mesiacov bol zo zamestnania vo výške 1.464,03 Eur. V období posledných 12 mesiacov jej bola vyplatená aj náhrada príjmu z dôvodu dočasnej pracovnej neschopnosti celkom vo výške 1.331,01 Eur počas posledných 12 mesiacov.

12. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 78 ods. 1 veta prvá ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

18. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

19. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného na maloletého M., ktoré výživné bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 22P/74/2017-75 zo dňa 10.10.2018, právoplatným dňa 29.11.2018, ktorým súd, okrem iného, otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého M. sumou 200,- Eur mesačne.

20. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane vo veci rozhodnúť je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Zákon o rodine kladie dôraz na to, že rodičia majú vyvinúť všetko úsilie, aby v rámci svojich možností a schopností dosahovali taký príjem, z ktorého by mohli plniť výživné na maloleté deti v takom rozsahu, aby boli uspokojené ich odôvodnené potreby. Výdavky oboch rodičov na svoje vlastné zabezpečenie sú vo vzťahu k plneniu si vyživovacej povinnosti iba druhoradé a odvodené od toho, že obaja sú povinní prispievať na výživu svojich detí podľa svojich možností a schopností tak, aby v celom rozsahu pokryli potreby oprávnených maloletých detí, aby tieto mali zabezpečenú dôstojnú životnú úroveň. Prvoradou povinnosťou rodičov je plnenie si vyživovacej povinnosti k maloletým deťom. Zákon o rodine kladie pred potreby rodiča potreby dieťaťa.

21. Súd skúmal či došlo k podstatnej zmene pomerov na strane účastníkov konania, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa, pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na zníženie výživného nie je podaný dôvodne.

22. Od poslednej úpravy výživného na maloletého M. zo strany otca uplynuli 4 roky. Maloletý M. toho času navštevuje X. V. L. Š. I. L.. Mesačne výdavky má na družinu 15,- Eur, školské obedy 30,- Eur, učebnice a pomôcky 15,- Eur, oblečenie a obuv 50,- Eur, mobil 10,- Eur, poistenie 50,- Eur, lieky 60,- Eur. Matka má pri maloletom vyššie výdavky na lieky z dôvodu diagnostikovania ADHD s črtami Aspergerovho syndrómu. Matka platí svojim rodičom za bývanie a stravu za seba a maloletého sumu 300,- Eur mesačne, t.j. 150,- Eur na osobu. Priemerné mesačné výdavky maloletého M. tak mal súd preukázané vo výške 330,- Eur mesačne. Výdavok na poistenie / sporenie nepovažoval súd za nevyhnutný výdavok, inak ostatné výdavky považoval súd za dôvodné, pričom uvedené výdavky neboli v konaní sporné.

23. Matka v čase ostatného rozhodnutia bola zamestnaná v O. P. J. I. G. ako zdravotná sestra a mala príjem vo výške 850,- Eur mesačne v čistom. Matka mala výdavky na bývanie a služby s tým spojené vo výške 424,- Eur (nájom, TV, internet, pomerná suma sporenia vo Wüstenrot stavebná sporiteľňa 250/12, cestovné) a splácanie úverov a hypotéky vo výške 650,- Eur. Toho času je matka zamestnaná v J. Ú. O.Ý. U. I. G. a jej čistý priemerný mesačný príjem za obdobie september 2021 až august 2022 bol vo výške 1.574,94 Eur (čistá mzda + náhrada počas dočasnej pracovnej neschopnosti). Matka poberá ešte prídavok na maloletého, aktuálne vo výške 30,- Eur mesačne. Žije so svojimi rodičmi v rodinnom dome, vlastníkom ktorého sú jej rodičia. Na bývanie im prispieva za seba a maloletého sumou 300,- Eur mesačne. Nehnuteľnosť nevlastní matka žiadnu. Matka uhrádza poplatok za TV, internet a mobil 80,- Eur mesačne, platí dva úvery vo výške 315,- Eur a 155,- Eur. Výdavok na pohonné hmoty na cestu do práce má 200,- Eur mesačne. Priemerné mesačné výdavky matky tak mal súd preukázané vo výške 900,- Eur mesačne. Matka je zdravá, vyživovaciu povinnosť má len k maloletému M..

24. Otec v čase ostatného rozhodnutia bol nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava, nemal žiadny príjem, nepoberal žiadne sociálne dávky, nebol uznaný invalidným, mal zdravotné problémy, ale neliečil sa, mal exekúcie. Žil z peňazí požičaných od kamaráta vo výške 25.000,- Eur, býval v hoteli, úspory nemal. Do 31.10.2017 bol otec zárobkovo činný v Spolkovej republike Nemecko s príjmom cca 2.000,- Eur mesačne v čistom, preto súd konštatoval, že otec sa úmyselne vzdal bez dôležitého dôvodu výhodného zamestnania a toto konanie bolo časovo súladné s prejednávaním návrhu matky o rozvod manželstva pred súdom. Súd preto vychádzal zo skutočností, že v možnostiach, schopnostiach otca je dosahovať príjem na území Slovenskej republiky pri zohľadnení jeho profesného zamerania sa (logistika v automobilovom priemysle) minimálne vo výške 900 eur v hrubom, ktorú skutočnosť mal

súd preukázanú pracovnými ponukami vo Faurecia Automotive Slovakia v Malackách, ako aj KŠX Delta v Hodoníne. Toho času je otec nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je uznaný invalidným, má zdravotné problémy s chrbticou, ale liečbu nepodstupuje, má exekúcie a od 01.09.2022 je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi vo výške 68,80 Eur mesačne. V minulosti bol príjemcom pomoci v hmotnej núdzi v období od 01.02.2022 do 31.05.2022, kedy mu bola vyplatená vo výške 375,20 Eur (3 x 68,80 Eur a 1 x 168,80 Eur).

25. Zo zisteného skutkového stavu na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že nedošlo k podstatnej a trvalej zmene pomerov na strane otca ako povinného rodiča, ktorá by odôvodňovala zníženie jeho vyživovacej povinnosti na maloletého M.. Ako už súd uvádzal vyššie v zmysle Zákona o rodine má vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu prednosť pred ostatnými výdavkami rodičov. Prípadné zníženie vyživovacej povinnosti by nepochybne nebolo na jeho prospech a nie je ani v jeho záujme. Pri rozhodovaní o určení výživného a jeho zmene je potrebné prihliadať predovšetkým na odôvodnené potreby a záujmy maloletého dieťaťa, keďže zníženie výživného je výrazným zásahom do práv dieťaťa a dochádza k nemu len vo výnimočných a odôvodnených prípadoch, kedy povinná osoba nie je schopná doposiaľ určenú vyživovaciu povinnosť plniť z objektívnych dôvodov bez ohrozenia vlastnej sociálnej situácie. V predmetnej veci ale o takúto situáciu nejde.

26. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že na strane maloletého od ostatného rozhodnutia došlo k podstatnej zmene pomerov odôvodňujúcej však zvýšenie výživného, nie jeho zníženie, nakoľko maloletý začal navštevovať L. Š., aktuálne už X. V., s čím sú spojené zvýšené výdavky, pričom samotný nástup dieťaťa na základnú školu sa považuje za podstatnú zmenu pomerov. Ďalej mu bola diagnostikovaná porucha ADHD s črtami Aspergerovho syndrómu, v súvislosti s ktorou dopláca na lieky sumou 60,- Eur mesačne a zároveň v dôsledku vývoja životných nákladov od posledného rozhodnutia sa zvýšili aj jeho výdavky v súvislosti s uspokojovaním základných životných potrieb. Na strane matky od ostatného rozhodnutia došlo k zvýšeniu príjmu zo zamestnania, avšak tento príjem má matka vyšší preto, lebo pracuje nadčasy, cez víkendy a sviatky a to z dôvodu, aby zaplatila výdavky na maloletého, na ktorého otec neplatí výživné, resp. platí výživné v sume 32,- Eur, teda matka nahrádza plnenie otca, preto podľa názoru súdu táto zmena na strane matky nie je dôvodom zníženia výživného otca na maloletého, keď otec navyše matke nepomáha ani s osobnou starostlivosťou o maloletého. Na strane otca nedošlo k takej podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodnila zmenu rozhodnutia o výžinom jeho znížením. V čase ostatného rozhodnutia bol otec nezamestnaný, evidovaný na ÚPSVaR Bratislava, nemal žiadny príjem, nepoberal žiadne sociálne dávky, nebol uznaný invalidným, mal zdravotné problémy ale neliečil sa, mal exekúcie. Otec žil z peňazí požičaných od kamaráta vo výške 25.000,- Eur, býval v hoteli. Aktuálne je otec nezamestnaný, je evidovaný na ÚPSVaR Bratislava ako uchádzač o zamestnanie, nemá žiadny príjem, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je uznaný invalidným, má zdravotné problémy s chrbticou, má exekúcie, je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi vo výške 68,80 Eur. Z uvedeného je zrejmé, že na strane otca nemožno konštatovať zmenu pomerov oproti predchádzajúcej úprave výživného na maloletého M.. Otec v podanom návrhu tvrdil, že v Nemecku utrpel pracovný úraz, ktorý mu nebol uznaný a mal aj podstúpiť operáciu chrbtice. Tiež uvádzal, že jeho zdravotný stav sa stále zhoršuje a nevie si nájsť adekvátnu prácu, čo už deklaroval na súde, ktorý to nebral do úvahy. Otec svoje tvrdenia ale nijakým spôsobom nepreukázal. K návrhu pripojil len Oznámenie o vyradení uchádzača o zamestnanie z evidencie zo dňa 12.05.2022, Oznámenie o zaradení občana do evidencie zo dňa 02.08.2022 a Žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi zo dňa 12.09.2022. Tvrdenia otca potom považoval súd za účelové, ničím nepreukázané. Nebolo preukázané zníženie jeho pracovnej schopnosti ani nemožnosť sa zamestnať. Otec nepreukázal, že by ním tvrdené zdravotné problémy boli takého charakteru, že by obmedzovali jeho schopnosť zamestnať sa. Súd v rámci zisťovania skutočného stavu veci dopytmi na príslušné úrady (sociálna poisťovňa, úrad práce) nezistil zmenenú pracovnú schopnosť alebo nemožnosť sa zamestnať. Súd zo spisu Okresného súdu Trnava sp.zn. 21P/35/2020 zistil, že otec je držiteľom špeciálnych vodičských oprávnení, a to aj na vysokozdvížne vozíky, nákladné vozidlá, vlastní strojnícky preukaz na bagre a v tejto oblasti má aj prax. K tvrdeniam otca uvádzaným v návrhu sa potom súdu žiada dodať, že svoju situáciu si zavinil sám svojím postojom, keď aj vzhľadom na jeho pracovné skúsenosti za aktuálnej situácie na trhu práce, tvrdí, že si adekvátnu prácu nevie nájsť. Otec by si v prvom rade mal uviesť, že má vyživovaciu povinnosť voči maloletému M., ktorá je prvoradou povinnosťou rodiča, keďže zákon kladie potreby maloletého dieťaťa pred potreby rodiča. Otec žije na západnom Slovensku, kde je rozvinutý automobilový priemysel aj stavebníctvo, a preto podľa názoru súdu má otec množstvo príležitostí sa zamestnať, keďže je všeobecne známe, že zamestnávateľia z týchto oblastí

neustále hľadajú nových zamestnancov. Následne aj dosahovať príjem ustálený v ostatnom súdnom rozhodnutí.

27. Súd v tomto kontexte odkazuje na názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.02.2019, sp.zn. 3Cdo 236/2018 (na ktorý už poukázal aj Krajský súd v Trnave v rozsudku zo dňa 11.05.2021, sp.zn. 25CoP/18/2021), podľa ktorého pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potenciálne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

28. Súd poznamenáva, že vzhľadom na vek maloletého a diagnostikovanú poruchu pozornosti (ADHD) si matka plní svoju vyživovaciu povinnosť k nemu ešte aj výkonom osobnej starostlivosti, nielen finančne, preto nie je možné výdavky na maloletého deliť medzi otca a matku na polovicu, resp. výživu maloletého takmer celú ponechať výlučne na matke, keď pri určení výživného súd prihliada na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Povinnosťou oboch rodičov, teda nielen matky, je venovať všetky sily dôslednému zabezpečeniu výživy maloletého a vynaložiť všetko úsilie, aby dosahovali príjmy, z ktorých jeho výživu zabezpečia, pričom otec musí pristupovať k práci zodpovedne, a ak tak nerobí, nie je to možné ospravedlniť znížením vyživovacej povinnosti.

29. K otcom tvrdným dôvodom na zníženie výživného súd ešte uvádza, že pri rozhodovaní o znížení, resp. zvýšení výživného súd porovnáva okolnosti dôležité pre určenie výživného v dobe skoršieho rozhodnutia, ako aj nového rozhodnutia a v novom konaní nie je možné prehodnocovať postup súdu vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp.zn. 22P/74/2017, ale je len možné dôsledne skúmať zmenu pomerov odôvodňujúcu požiadavku otca na zníženie výživného. Preto ak otec nebol spokojný s uvedeným rozhodnutím, mohol voči nemu podať odvolanie, ktorú možnosť však otec zákonom stanoveným spôsobom nevyužil.

30. Súd po porovnaní okolností dôležitých pre určenie výživného, tak v dobe skoršieho rozhodnutia, ako aj nového rozhodnutia dospel k záveru, že zníženie výživného nie je opodstatnené, nakoľko od posledného určenia vyživovacej povinnosti otca k maloletému nedošlo na strane otca k tak závažnej zmene pomerov, ktorá by bola predpokladom zmeny predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom.

31. Z vyššie uvedených dôvodov, po porovnaní a vyhodnotení okolností rozhodujúcich pri určení výšky výživného v čase posledného rozhodovania v konaní sp.zn. 22P/74/2017 a v čase vyhlásenia rozhodnutia, dospel súd k záveru, že na zníženie výživného nie je dôvod, preto návrh otca na zníženie výživného zamietol ako nedôvodný.

32. Podľa § 58 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

33. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP a zároveň účastníci náhradu trov konania ani nežiadali.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 355 ods. 1 CSP, § 357 písm. m) CSP).

Odvolanie podané matkou maloletej a procesným opatrovníkom by však nebolo právne účinné, nakoľko títo účastníci konania sa práva podať odvolanie výslovne vzdali do zápisnice na súde po vyhlásení rozhodnutia. Ich prípadné odvolanie odvolací súd odmietne ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený (§ 386 písm. b) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku, možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd nesprávne, alebo neúplne zistil skutočný stav veci.